GAZETA KRAKOWSKA

Nro 3.

Z KRAKOWA DNIA 10 STYCZNIA 1819. ROKU W NIEDZIELĘ

— *Z Krakowa* —

Na Posiedzeniu Seymu Rzeczypospolitey Krakowskiey dnia 30 Grudnia 1818. r. Sekretarz Seymowy odczytał nadeszłe odpowiedzi od Rządzącego Senatu z dnia 28 Grudnia 1818 r. *pierwszą* tyczącą się wniosków JW. JX. Reprezentanta Paszkowicza co do pretensyi Seminaryum X. X. Missyonarzy, i JW. Reprezentanta Soczyńskiego co do funduszow na Muzykę, w którey Senat oświadcza: iż wnioski powyższe, iako niemogące bydź załatwionemi bez dostatecznego rozpatrzenia się w przedmiocie, wziął do dalszey rozwagi i wyznaczył z Grona swego Kommitet, któreby dostatecznym rzeczy rozpoznaniem zaiąwszy się, takowe mu w zupełnym przedstawił świetle — *drugą* tyczącą się wnioskow JW. Reprezentanta Słotfińskiego, co do założenia oddzielney Szkoły na Kaźmierzu, dla młodzierzy Starozakonney — i JW. Reprezentanta Soczyńskiego co do zmiany Statutu urządzaiącego Szkoły początkowe oświadczaiąca: iż powyższe wnioski iako odnoszące się do przedmiotow zależących wyłącznie od Woli Rady wielkiey Uniwersytetu, teyże Radzie przesłał. — Odpowiedzi powyższe Senatu Izba Prawodawcza wziąwszy do wiadomości, przy Aktach Seymowych zachować postanowiła.

Poczem wprowadzony został pod Decezyą Izby Prawodawczey Proiekt do Prawa przez Rządzący Senat przy odezwie dnia 17 b. m. ad Nr. 3933. inicyowany, w którym Senat maiąc w zamiarze poczynić przygotowania dążące do zaprowadzenia w kraiu tey Rzeczypospolitey Podatku Grontowego — iako naylepiey odpowiadaiącego pragnioney równości podatkowania — proiektuie uskutecznienie w przeciągu lat trzech Rozmiaru wszelkich posiadłości Grontowych.

Po odczytaniu Opinii Kommissyi JW. Reprezentant Piekarski popieraiąc przyięcie Proiektu dowodził, iż tenże Proiekt dąży dla Dobra kraiu ogólnego, i wszczególności każdego właściciela ziemi — nikogo nieobciąża — przygotowuie do porownania Podatków w tym, ażeby każdy w miarę rozległości grontow, i żyzności, do Skarbu część pożytkow opłacał

— stanowi kredyt — wspomaga handel — zgromadza Kapitały, poprawia Gospodarstwo — ułatwi i sprostuie Systema Podatkowania — Akta hypoteczne na pomiarze urządzone będą wzorowe i bezpieczeństwo Kapitałow stanowiące — a przeto wniosł, iż gdzie tyle pożytków w przyięciu prawa — Proiekt mieysce mieć powinien.

JW. Reprezentant Siemoński popieraiąc odrzucenie Proiektu, przedstawił — iż proiektowany rozmiar przyniosłby znaczny koszt Własćicielom, a przedsięwzięty w myśli porownania Podatków nie przyniosłby ulgi, bo zachodzą narzekania nie w porownaniu, lecz w przeciążeniu podatkami — zapewniaiąc iż przez Kommissyą Skarbową przynieść się maiący Budżet, z porownania wydatków z Dochodami, w myśl Reskryptu Nayiaśnieyszego Imperatora Wszech Rossyi Króla Polskiego, Protektora tey Rzeczypospolitey wspólnie z Nayiaśnieyszemi Współ Protektorami wydanego i drukiem obwieszczonego, do ktorego poprzednio się odwoływał, zaspokoić zdoła Narod w iego żądaniach, gdy wydatki niepotrzebne będą znieslone, i przez rozdział proporcyonalny oszczędność zaprowadzona — oświadczaiąc zresztą iż nieprzecząc Proiektowi na przyszłość — na teraz iest za iego odrzuceniem.

JW. Reprezentant Drake zabrawszy głos przedstawił, iż Proiekt rozmiaru grόntów znayduie nie potrzebnym w względzie porównania podatków między miastem i Okręgiem, wymierzenia sprawiedliwości Duchownym względem Swieckich o zniesienie Subsidii Charytativi, i dowodził, że do tego celu doyść można bez pomiaru który iest przy tym, prawo własności nadwerężaiącym, i przez się nowy, iedną tylko część Obywateli ciążący podatek. Tenże JW. Reprezentant Drake wszelkie dalsze swe uwagi, obeymuiące oraz Bilans powiększonych od czasu istnienia Rzeczypospolitey Krakowskiey wydatków z porównaniem stosownym na ulgę złożył na piśmie, które przy Aktach Seymowych zachowane zostaią.

JW. Reprezentant Florkiewicz zabrawszy Głos uczynił wniosek, iż Proiekt rozmiaru gruntów znayduie niepotrzebnym podlegaiącym wielu przeciwnościom, kosztom, i wydatkom utrudniaiącym przez przeciąg niemały, a wskutku nieodpowiadaiącym zamiarowi, iednę tylko Klassę dolegaiącym, i mogącym bydź okazyią do większych przeciążeń, przedstawiaiąc przez wiele to lat w Sąsiedzkim Państwie usiłowano zaprowadzić, wiele to milionów kosztowało Skarb i prywatnych, wiele to było Paryfikacyi, konfrontacyi, superrewizyi, ziazdów, przeiazdów z Obwodu do Obwodu, Kommissyi Poprawiań, nakoniec, po wielu latach cierpień, przymuszeni byli niektórzy właściciele opuścić swoie własności, a Włościanie wypłacać niebyli w stanie; pierwszych i drugich Poborcy Urbaryalni zaięli mieysce, aż nakoniec po tylu nieszczęśliwościach i utrudzeniach, Rząd był przymuszony wrócić się do dawney zasady podatkowania. Rzekł daley JW. Reprezentant Florkiewicz: iż nieobawia się pomiaru, nieobawia się ciężaru, bo takowy iedynie bez nadweręženia uszczęśliwiaiącey naszę Krainę zasady wzrostu Nauk, Rolnictwa, handlu i Kunsztów nastąpić, i trwałym bydź może, ale obawia się źródła nowych długo.

letnich kłopotów i wydatków rozmiarowi towarzyszących, a nieznayduie coby znagłało do tak spiesznego przedsięwzięcia? Dymowe na wsiach, iest podatkiem gróntowym, stósownie do prawa r 1775 rozkłada się w Wsi bez przeciążenia. Mogą się znaleść inne łatwieysze, dogodne i nie kosztowne środki porównania w ciężarach, uchylenie Podatku Subsidyium Charitativum zwanego, porównanie Podatku offiary od Duchowieństwa, i zmnieyszenia ciężarów w mieście, z tych środków pewnie wyniknie, a które tenże JW. Reprezentant w głosie swym na Sessyi d. 28 m. b. nadmienił; z powyższych przeto powodów oświadczył się przeciw Proiektowi rozmiaru Gruntów.

JW. Reprezentant Piekarski w odpowiedzi na powyższe wnioski, popieraiąc daley przyięcie Proiektu, oświadczył, iż wszelkie głosy zgadzaią się na Proiekt, znayduią go tylko zawczesnym, dowodził przeto, iż Proiekt nie dąży do przeciążenia, lecz do porównania, i czem prędzey będzie przedsięwzięty, tem więcey zbliży porównanie Podatkow w miarę posiadłości i czerpanych pożytków.

JW. Reprezentant Siemoński dowodząc daley odrzucenie Proiektu o rozmiarze gruntów oświadczył, iż obawia się superrewizyi rozmiarów, i utworzenia nowego Bióra rozmiarowego, któreby pociągało za sobą nowe wydatki z Skarbu Publicznego, którego oszczędność ma na celu.

JW. Marszałek znalazłszy wprowadzony Proiekt do Prawa dostatecznie wyiaśnionym i zgłębionem, ukończył rozprawy, i podług artykułu 122 Statutu urządzaiącego Zgromadzenia Polityczne, gdy za lub przeciw proiektowi niebyło iednomyślności, wezwał Izbę Prowodawczą do głosowania Kreskami sekretnemi, podaiąc zapytanie w sposobie rozłącznym za lub przeciw Proiektowi?

JW. Reprezentant Soczyński żądał, ażeby przystąpiono do modyfikacyi Proiektu, a po oświadczeniu z strony JW. Delegowanego Senatora Kucieńskiego, że modyfikacyie iako przez Kommissyią Seymową niepoproponowane iuż na teraz mieysca niemaią

Przystąpiono do Sekretnego Kreskowania, i potym dopełnionym, wraz obrachowaniu głosów, Proiekt tyczący się rozmieru gruntów większością artykułem 13 Konstytucyi przepisaną został odrzucony.

Leon Chwalibogowski
Sekretarz Seymowy.

Dalsze czynności w następnym Numerze Gazety będą umieszczone.

G Ł O S

JW. Kaietana Florkiewicza Reprezentanta z Gminy Okręgowey Młoszowa, na Sessyi Seymu Rzeczpospolitey Krakowskiey dnia 28. Grudnia 1818. r. miany.

Prześwietna Reprezentacyo Narodowa!

Nie sprawiedliwszego, nic świętszego, nic zbawiennieyszego iak zaprowadzenie Porownania w ciężarach wszystkich Obywateli i mieszkańcow krainy naszey, czego wszyscy z upragnieniem oczekuiemy.

Proiekt od powszechnie szacownego, światłego, wymownego i czci godnego JW. Reprezentanta Delegowanego z Akademii, rownie i drugi od JW. Reprezentanta z Gminy Okręgowey Modlnica,

gorliwego, godnego, czynnego, z licznemi przedmiótami obeznanego Obywatela i Urzędnika, wypracowane, obeymuią wiele dobrych chęci i myśli, lecz Dzieło tak wielkie, tak ważne, którego z niemałym kosztem kraiu, i utrudzeniem Ludu, przedsiębranego, bogate nawet i rządne kraie dotąd uskutecznić nie mogły, wymaga czasu i zastanowienia, aby chcąc nagle poprawić niby złe dawnieysze, nowe zaprowadzenie, nie sprawiło nowych, a to ieszcze gorszych nierowności wydatkow, i szkod; dawnieysze i uregulowane są podatki, a przecież Biora nie wystarczaią.

Ziemianskie Podatki niezawodnie są wyrachowane z wszelkich przez Własścicieli i Officyalistow grontowych zaprzysiężonych Intrat, żadney nieopuszczaiąc, iak udowodniaią Taryffy Podatku Ofiary, i Przysięgi w Aktach Grockich znayduiące się.

W Miastach z dogodnością za pomocą gotowych Materyałow, uregulowane, zmnieyszone bydź mogą.

Przy nagłym przeto zaprowadzeniu proiektowanych Zmian celem porownania, siły kraju i Obywateli nie wystarczyłyby na utrzymywanie nowych, a koniecznie z takowego planu wynikaiących Bior i Urzędnikow. Widzę w Proiektach rzeczonych z pierwszego rzutu Oka, niby Urbaryusz i inne z skutkow długiey Woyny, zrodzone sposoby Podatkowania, a które w chwili tey, kiedy sprawiedliwe Rządy, goiąc rany długoletnich klęsk i cierpień, takowe kasuią, my zaprowadzic usiłowalibyśmy! widzę w spomnionych Proiektach, ieżeli się nie mylę, pewną tylko klafsę pociągnioną do ponoszenia kosztow, przecież to bydź powinno interefsem ogołu; widzę iednych którzy posiadaią kapitały uwolnionych od Podatku od kapitałow; widzę przeciwnie drugich, Podatek od procentu płacić obowiązanych, ubolewamy nad zmnieyszeniem się Ludności, a iakże takowemi Fafsyami zachęciemy obcych do osiadania z kapitałami w naszym kraiu? Spostrzegam do iednych Podatkow (iak mi się zdaie) zasadę oznaczoną, a do drugich nie, we wszystkich zaś mniemam iedynie bydź powinna zasadą konieczna potrzeba z dobrem kraiu, to iest Ogół przychodu bez uciążenia, a do tego dopiero zastosowanie Rozkładu porownania obawiam się więc z względu na trudność zmiany praw, aby z tego niewynikał; Ciężar nadzwyczayny dla Obywateli i Mieszkańcow, obawiam się, aby to nie dało powodu do powiększania Wydatkow, albo nie spowodowało do iakowego żądania pozostałości od kraiowych Wydatkow.

Dobra Narodowe nayznacznieyszą Część krainy tey zaymuiące, naykorzystniey położone i Szpitalne, żadnego od Intrat swych nie opłacaią Podatku, przecież dla równości ciężarów gruntow i wykazania istotnego dochodu, z innemi ponosić ie powinny, lub bydź odpisanemi w rubryce wydatków, iak się działo za Rządu przeszłego, a w takim razie utyskiwanie iż Okrąg mało płaci, mieysca mieć nie może.

Nie można przypuscić, aby przy porownaniu ciężarow niewypadało mieć względu na Glebę tak znakomicie odmienną w naszey krainie, rownie na położenie mieysc i korzyści, klafsyfikacyą grontow, wyiątek podatkowania zasypanych piaskiem

i innych nieużytecznych mieysc, sami bowiem JJWW. Proiektuiący myśl podawania Uwag wskazali.

Jeżeli z przedsięwziętego spisu Domow, a ztąd pewnie znącznym powiększeniu Summy Podatku, wystarczy na uchylenie ciążącego Subsidium Charitativum, i porownanie Podatku Ofiary od Duchowieństwa z Dobrami Ziemskiemi, a gdyby i co nie dostarczyło w powyższym względzie, znaydą się w tych, co bez uciążenia istnieią Dochody, i w innych niezawodnych srodkach Fundusze, przeto nie wyniknie zapewne potrzeba zaprowadzenia nowych utrudzeń i powiększeń Wydatkow ze Skarbu publicznego i prywatnych kieszeń, a w takim razie nicby nie nagliło do przedsiębrania Odmian często dolegaiących i zamiarowi nie odpowiadaiących, coźby nas nagliło nie czekać na doswiadczenie gdzie indziey.? a w ten czas przyięlibyśmy i zaprowadzili to, co iużby gdzie indziey z dobrem Ludu i Skarbu doświadczonym było.

Swiatło i Patryotyzm ciała Prawodawczego, ufność w Rządzie od Obywateli i Mieszkańcow powszechnie cenionym, dokładaiącym usilności dla dobra kraiu, spokoynym każdego czyni.

Oszczędność w każdym prawie kraiu, gdzie interess Rządu z interessem Obywateli połączony, na zagoienie ran po długiey Woynie zaprowadzona, przecież kiedyś i do naszey krainy z wszelką przyzwoitością i umiarkowanym dla każdego względem, zawita, mamy do niey prawo, oparte na Konstytucyi i Wielkopomnym Wyroku Nayiaśnieyszego Protektora naszego Imperatora Wszech Rossyi, z powodu w zeszłym roku pierwszey Reprezentacyi Rzeczypospolitey Krakowskiey zapadłego, do którego Nayiasnieyszy Cesarz Austryiacki, i Nayiasnieyszy Król Pruski, Protektorowie nasi, przystąpić raczyli, a tak rzeczywiscie w potomne czasy, istnieć będą swobody, spokoyność miłość, i iedność, te to niezłomne podstawy szczęścia naszey Rzeczypospolitey, która iadynie Łaską N. Monarchow Protektorow, dla wzrostu Nauk, Rolnictwa Handlu, i Kunsztow iest przeznaczoną i na karcie Europeyskiey postawioną.

Z Warszawy d. 2. Stycznia.

W dzień Nowego-Roku zrana Jego Cesarzewicowska Mość, Wielki Xiąże Konstanty udawszy się do mieszkania JO. Xiążęcia Jegomości Namiestnika Królewskiego, raczył Mu złożyć powinszowania Nowego-Roku, a wróciwszy potem do swych pokoiów, znalazł tam licznie iuż zgromadzonych JWW. Senatorów Ministrów, Jenerałów, Radców Stanu, tudzież wszystkie Władze kraiowe i korpusy officerow, krórym podobnież z wielką uprzeymością raczył życzenia swoie powtórzyć. Też Władze składały następnie powinszowania swoie JO. Xiążęciu Namiestnikowi, JW. Prezesowi Senatu, i JW. Prymasowi Królestwa Polskiego.

Z Paryża d. 23 Grudnia.

Polepsza się zdrowie Króla.

Hr. Cazes, Minister policyi, dał nie dawno świetną ucztę, na którey znaydował się pomiędzy pierwszemi gośćmi Xże Richelieu, który nayprzyiaźniey rozmawiał z gospodarzem. Poiednanie to przypisuią Królowi.

Polityczny widokrąg Francyi zdaie się cokolwiek bydź zachmurany; lecz wy-

iaśni się zapewne znowu. Oczekiwać tylko należy czyli arystokratyczna mnieyszość trwać będzie przy umiarkowanym swoim systemacie, który otrzymał pochwałę Europy w Akwisgranie i wyrobił oswobodzenie Francyi z woysk obcych, lub czyli pod pozorem poprawienia konstytucyi zmieni postanowienie z d. 5 Września. Ultraroialiści nazywaią ustawę względem obiorów demokratyczną; lecz bardzo niesłusznie, bo z 29 millionów ludzi 110,000 maią tylko prawo obierania Deputowanych, a ci obieracze mieć muszą lat 30 i płacić naymniey 300 fr. gruntowego podatku. Obieracze Paryża i pobliskich departamentów maią iuż napisaną prośbę, ieśliby ustawa względem obiorów, która iest tylko rozwinięciem 46go Artykułu konstytucyi, w czemkolwiek zmienioną bydź miała. Obranie kommissyi w izbie Parów okazuie zmianę przeszłoroczney większości, względem czego nadaremnie cieszą się ultraroialiści. Przyiaciele ostatnich żądać mieli przytłumienia pewnego dziennika, lecz im to zupełnie odmówionem zostało. Owszem wyszedł w tych dniach 11ty Numer iego w takiey i kdomniey osnowie. Z resztą nim o duchu teraźnieyszych izb sądzić można, oczekiwać potrzeba odpowiedniego adressu na mowę Królewską i sporów względem niego. — Ultraroialiści mianowanie P. Ravez prezesem izby Deputowanych uważaią iako zwycięztwo. P. De Serre, przeszły prezes, przechodzi przez to go opuszczenie do strony oppozycyyney. — Ministeryum zdaie się na dwie dzielić strony; Lainé, Xże Richelieu i Mole stanowią iedną, a Cazes, Gouvion St. Cyr i Roy drugą. Pasquier ma środek trzymać. Parowie urządzaią pomiędzy sobą formalną oppozycyią przeciw duchowi demokratycznemu izby Deputowanych. — Na wczorayszym posiedzeniu izby Parów przyięty został napisany przez Margrabię Fontanes adress do Króla i wyznaczono 20 członków do oddania go J. K. Mci.

Na posiedzeniu izby Deputowanych d. 17 b. m. czytany był list Marszałka Oudinot, w którym ofiaruie tak iak w czasie poprzedzaiących posiedzeń trzymać przed pałacem izby honorową straż z gwardyi narodowey złożoną. — Na posiedzeniu d. 19 nowy Prezes P. Ravez zaymuiąc krzesło rzekł między innemi: Mądrość Króla, miłość iego ludu i gorliwość izb odwróciły nieszczęsną dolą oyczyzny. W pokoiu z światem niema Francyia czego więcey pragnąc iak utrzymać spokoyność i bezpieczeństwo na przyszłość. Od łącznych naszych usiłowań oczekuie obu tych rękoymiy swey pomyślności i szczęścia. Utrzymanie prawego tronu, o który opieraią się konstytucyia i wszystkie nasze urządzenia, iest naszem obowiązkiem i naszem życzeniem.

Sądzą, iż Deputowani będą iak w roku przeszłym miewać pomiędzy sobą poprzednie naradzenia względem wniesień do izby. Ultraroialiści miewali ie w roku przeszłym u Villele lub Salabery, a Liberaliści u d' Argenson i Lafitte. Mówią, iż na teraźnieyszych posiedzeniach zaginąć ma środek i pozostaną tylko lewa i prawa strona, to iest ministerowska i oppozycyyna, a roialiści maią się wedle potrzeby raz z tą, drugi raz z ową stroną łączyć.

Na radzie stanu roztrząsane niedawno były proiekta do prawa względem za-

prowadzenia sądu przysięgłych i przeciw nadużyciu wolności druku.

D. 19 zabrane tu zostało przez policyią u Xięgarza Plancher pisemko pod tytułem: *les Voeux du Peuple* Deputowanym r. 1818 przypisane przez Alexandra Crevel. Podlegaiące cenzurze dzienniki są następuiące: "Annales politique, Gazette de France, Journal de Commerce, Journal des Debats, Journal general, Journal de Pary, Quotidienne.„ Ogółem 7. Liczba niepodlegaiących cenzurze wynosi do 56.

Tuteysze ogniowe towarzystwo zaręczyło dotąd blisko za 500 mill. fr. własności

Podczas ostatniey podroży Cesarza Alexandra z Paryża do Sedanu wskoczył chłopak na powóz Cesarza, biorąc go za należący do orszaku tego Monarchy. Na zapytanie czego tu chce, odpowiedział "Chcę dostać się do Sedanu dla widzenia Cesarza, który tak iest dobry i sprzyiaiący Francuzom." Dobrze, rzekł do niego Cesarz, przypatrz mi się, ia iestem Alexandrem.„ Chłopiec tak się zmieszał, iż się łzami zalał i z powozu zeskoczył. Lecz Cesarz kazał mu nazad wsiąść, i pytał go się czyli niechce z nim do Rossyi iechać, a gdy odpowiedział, że poiedzie, rzekł doniego Monarcha: "Ponieważ mi cię Opatrzność nadarzyła, chcę zatem o twey wiedzieć przyszłość.„

Z Londynu d. 22 Grudnia.

Gazeta Dworska oznaymiła pod d. 19, iż żałoba po zmarłey Królowey trwać tylko ma do 29 b. m.

Pogłoski o zaburzeniach w Hiszpanii zupełnie upadły. Podług naynowszych doniesień z Madrytu pod d. 8 b. m. Król i poseł Angielski znaydowali się ciągle w stolicy. Król oczekuie tam rozwiązania Królowey. Papiery rządowe, które były spadły, podniosły się znowu cokolwiek.

Xżę Wellington powrócił tu d. 20 i przewiozł się prędko i szczęśliwie. Ale Lord Castlereagh, który tu także d. 20 powrócił, miał bardzo burzliwą przeprawę, z Kale do Dowru, i okręt na którym z swoią Małżonką płynął, szamotał się z potężnym wiatrem przez 23 godzin, utracił maszt i omało się nie zatopił; lecz nakoniec przyciągniony do Dowru został.

Xżę Rejent przyiechał d. 31 z Brighten do Londynu, zasiadał na tayney radzie na którey znaydowali się także Xżę Wellington i Lord Castlereagh, którzy wprzód mieli u niego prywatne posłuchanie. — Mowią tu zawsze ieszcze o cząstkowey zmianie Ministrów i wniysciu nawet Lorda Grenville do ministeryum. Lecz pisma ministrowskie zaprzeczaią temu.

Xżę Glucestru iest wkrótce napowrót z stałego lądu oczekiwany.

P. Lowe pozostanie daley gubernatorem wyspy S. Heleny. Mowią, iż na mocy układów dozwolono rodzinie Bonapartego proponować dla niego Lekarza i wybor iey paść miał na Beauregard, który odbywał iuż przy nim ten obowiązek na wyspie Elbie. — Ani P. Arbuthnot, ani P. Ellis nie popłyneli na wyspę S Heleny.

Na giełdzie d. 18 b. m. zrobiło się wielkie zamięszanie; przeszło kwadrans były wszystkie czynności przerwane i

wszyscy uciekali przestraszeni. Nakoniec musiano drzwi giełdy pozamykać. — Byłyż tego przyczyną doniesienia z Paryża? z Hiszpanii? z Ameryki? z wyspy S. Heleny? Nie, był to wół dziki, który wpadł do giełdy, i chciał swoiemi rogami czynności handlowe odbywać. Przymieszali się także do tego złodzieie, którzy chcieli z pugilaresów i zegarków wyprożniać kieszenie.

Podczas ciemney mgły d. 16 b. m. filut wyrwał przechodzącemu z ręki, gdy tabaczkę zażywał, tabakierę. Mgła tak była gruba, iż okradziony nie widział iak tylko rękę, która mu tabakierę wyrwała. Filut miał tedy lepsze oczy, bo widział tabakierę.

Goral Szkocki, urodzony d. 6 Listopada 1718 przybył piechotą do Londynu dla proszenia Xięcia Rejenta o kolędę. Ma on 6 stop wysokości i zupełnie ubieloną głowę. Drogę z Derby do Leicestru odbył w iednym dniu.

Xże Gaetty, Minister skarbowy we Francyi od 1800 do 1814 roku, wydał historyczny opis skarbu Francuzkiego, z którego pokazuie się, iż krążąca massa pieniędzy we Francyi do 31 Grudnia 1813 wynosiła do 145 mill. fszt. (5800 mill. Złp.) przeszło dwa razy tyle iak za czasów Neckera.

List prywatny z Paryża zawiera czyn następuiący: Pewny Anglik w ulicy S. Honoryusza zgubił pogilares, w ktorym znaydowało się przeszło za 1000 fszt. biletów bankowych. Biedny mieszkaniec, który żywiąc się z przedawania na rogu ulicy pieczonych kasztanów, znalazł ten skarb. Postrzegłszy na pierwszey karcie imie właściciela zguby, poszedł szukać Anglika i znalazł go, nim ten ieszcze przedsięwziął środki do ogłoszenia oney. Oddał nienaruszony pugilares właścicielowi, który dał mu za to 5 fr. Była to bardzo mała nagroda; lecz nie żalił się przekupień i odszedł. Anglik poszedł za nim z daleka, zapytał się w sąsiedztwie o niego i dowiedział, że to był bardzo biedny człowiek, ale uczciwy. Wszedł potem do iego mieszkania, dał mu 4000 fr. na powiększenie iego handlu, pod iedynym warunkiem, aby zataił imie dawcy.

Z Halle d. 27. Grudnia.

Od d. 19 b. m. rozpoczął się tu przechod części powracaiącego z Francyi Rossyyskiego woyska, ktory trwać będzie do 30. Lud, konie i działa wszystko znayduie się w naylepszym stanie; żołnierze są dobrze i powiększey części na sposób Francuzki ubranemi, i piękna polowa muzyka wprowadza tu pułki. Wiele z tych woysk otrzymuią w mieście i okolicach kwatery, a niektóre nawet tu wypoczywaią. Szczęściem na kilka dni pierwey przed przechodem tych woysk postawiony tu został nowy most na Saali, inaczey trudna byłaby przeprawa osobliwie dział.

Z Lauzanny d. 13 Grudnia.

W. Xże Rossyyski Michał przybył tu onegday około południa i wysiadł do P. Laharpe. Przyiął obiad, który mu Rząd naszego kantonu ofiarował, a wczoray poiechał z P. Laharpe przez Genewę do Włoch.